

ČESKÁ REPUBLIKA

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště Plzeň

Inspekční zpráva

Mateřská škola Úsilov, okres Domažlice

345 11 Úsilov 45

Identifikátor: 600 065 308

Termín konání orientační inspekce: 19. dubna 2001

Čj.	041 83/01-1204
Signatura	odlau127

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Zřizovatel: Obec Úsilov, 345 11 Úsilov 83.

Orgán státní správy: Okresní úřad, referát školství, Paroubkova 228, 344 13 Domažlice.

Mateřská škola sídlí v přízemní budově na okraji obce. Její vstupní chodba slouží současně jako šatna dětí. Odtud se vchází do prostorné herny, ke které přiléhají hygienická zařízení a sklad na hračky. V levé části budovy je dětská ložnice, školní jídelna, kuchyně a kotelná pro vytápění objektu tuhými palivy. V zadní části budovy je zřízena malá ředitelna a prochází se tudy také na školní zahradu. Pro letošní školní rok je v mateřské škole zapsáno 17 dětí. Její provoz zajišťuje jedna pedagogická a dvě provozní pracovnice.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Plánování vzdělávacích činností vychází z Časově tematických plánů pro mateřské školy schválených MŠMT ČR. Vzhledem k aktuálním potřebám a k současnému pojetí předškolní výchovy je tento materiál dostatečně modifikován. Plánování je prováděno v integrovaných celcích, jednotlivé vzdělávací složky jsou rovnoměrně zastoupeny, cíle diferencovány. Plány odpovídajícím způsobem zahrnují také obsahovou a motivační složku.

Personální podmínky školy jsou v současné době na průměrné úrovni. Chybí zde učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí (v minulém měsíci odešla na jiné pracoviště). Vzdělávací činnost zajišťuje tedy ředitelka, která je odborně a pedagogicky způsobilá ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o kvalifikačních předpokladech výchovných poradců. Pomocné práce v průběhu denního režimu, dohled při spánku dětí, jejich předávání rodičům apod. vykonává nekvalifikovaná síla.

Prostorové podmínky vzdělávací činnosti odpovídají počtu zapsaných dětí. Všechny místnosti jsou efektivně využity pro realizaci denního programu. Ve vybavení herny je zřetelná snaha o účelnost, její zařízení je sice starší, ale dosud funkční. Nabídka učebních pomůcek a hraček je standardní, dle finančních možností se obnovuje. Dětská knihovna obsahuje knihy soudobé i klasické literatury. Učitelská knihovna je vybavena několika odbornými tituly z oblasti současné předškolní výchovy. K budově přiléhá prostorná školní zahrada s vybavením pro dětské hry, relaxační a rekreační činnosti.

Výzdoba vstupní chodby mateřské školy je tvořivá, zejména tím, že vhodně využívá dětských výtvarných prací. Prostory třídy však tyto aktuální, stále obměňované a pro děti velmi oblíbené vlastní výtvořiny postrádají. Nepůsobí proto již tak příjemně a vesele. Přesto bylo inspekci konstatováno, že od poslední návštěvy školy se její prostředí výrazně zlepšilo jak po stránce funkční tak i estetické.

V oblasti dodržování psychohygienických zásad nebyla respektována schopnost koncentrace pozornosti dětí přiměřeně k jejich věku. Řízená činnost sledovaná inspekci byla neúměrně dlouhá, čímž došlo k narušení psychohygieny. Pitný režim formou průběžné a stálé nabídky tekutin nebyl zajištěn, děti dostávaly pití pouze jako součást jídel (při svačině a obědě).

Organizace sledovaných činností nebyla vzhledem k nízkému počtu pěti přítomných dětí náročná. V odborné výchovně-vzdělávací práci převažovalo tradiční pojetí realizace a rutinní metodické postupy. Nebyly zaznamenány inovační prvky či progresivní formy práce. Příliš

dlouhá až nudná činnost zejména ve svém závěru potlačovala aktivitu dětí. Chybělo více oživení, spontánnosti, aktivizace, hravosti apod. Jednostranné zařazování slovních metod a celkové stereotypní pojetí snižovalo výslednou efektivitu řízené činnosti.

Průběžná a vstupní motivace vycházela z námětů blízkých dětem. Příjemně působilo zařazení citové výchovy či humorných prvků. Učitelka dokázala děti povzbudit kladným hodnocením, ocenit snahu či pokrok jednotlivců, poskytovat jim jistotu v jejich rozhodování a projevech.

Verbální projev dětí a učitelky nebyl optimálně vyvážen. Převažovalo slovní vedení a již výše uvedená přemíra slovních, méně efektivních metod. Naopak pozitivně působily některé dílčí, vhodně kladené otázky či problémové situace zaznamenané v úvodu řízené činnosti. Výrazným kladem bylo příjemné ovzduší třídy, vzájemné přátelské vztahy a vazby mezi dětmi i personálem školy. Všechny tyto prvky příznivě ovlivňovaly psychosociální podmínky vzdělávací činnosti.

Pro spontánní hry vymezoval variabilní režim dne dostatečný časový prostor. Do průběhu sledovaných herních aktivit učitelka zasahovala jen minimálně. Umožňovala dětem volný výběr hry, hračky i partnera ke hře. Děti dokázaly spolupracovat s kamarádem a navzájem si pomáhat. Byla respektována individualita dítěte, jeho potřeby a zájmy. Učitelka vzhledem k počtu dětí a prostorovým možnostem zcela zbytečně vyžadovala úklid dětských výtvarů vzniklých v průběhu her.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Sledované vzdělávací činnosti byly realizovány na průměrné úrovni. V mateřské škole převládalo příznivé sociální klima, pozitivní přátelské vztahy a vazby.

Jednotlivé sledované jevy byly inspekci hodnoceny takto: Plánování vzdělávací činnosti, motivace a hodnocení jako velmi dobré. Další oblasti, tj. podmínky vzdělávací činnosti, její organizace, formy, metody, interakce a komunikace jako průměrné.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Předložený roční plán se skládá z několika kapitol. Názvy kapitol v některých případech nekorespondují s jejich obsahem (např. charakteristika školy je zaměřena za oblast materiální, koncepce vzdělávací činnosti za všeobecné údaje o předškolním zařízení apod.) Koncepční záměry v oblasti výchovně-vzdělávací jsou převážně zaměřeny za statistické údaje (např. počet dětí, bydliště, způsob dopravy do mateřské školy atd.) Několik formálních hesel v závěru této kapitoly se zaměřuje pouze na dílčí cíle výchovného působení (např. kázeň či samostatnost dětí, zdravení kolemjdoucích...apod.). Nejobsažněji je zpracován oddíl plánovaných akcí školy, které konkrétně a jasně pojmenovává. V oblasti dalšího vzdělávání jsou pro ředitelku uvedeny pouze názvy dvou odborných publikací a odborných časopisů, jež mají být v průběhu roku prostudovány. Plánování postrádá konkrétní vymezení cílů v jednotlivých oblastech činnosti předškolního zařízení. Chybí mu ucelený systém, promyšlenost, odborná erudovanost, návaznost na týdenní motivační plány. Jednotlivé kapitoly mají nízkou výpovědní hodnotu, převládá v nich formální zpracování. S přihlédnutím k místním podmínkám jednotřídní mateřské školy je úroveň uvedených materiálů (tj. roční plán a koncepce) pouze vyhovující.

Organizační uspořádání mateřské školy bylo stanoveno na začátku školního roku na pracovní poradě zaměstnanců a informativní schůzce rodičů. Vnitřní a organizační řád jako jeden z dokumentů řízení není písemně zpracován. Rozsah pracovní doby personálu je stanoven rozvrhem, náplň práce a pracovní povinnosti jsou uloženy jako součást personální

dokumentace. Na nástěnce pro rodiče je stanoven režim dne. Informace pro zaměstnance jsou předávány na pedagogických a provozních poradách. Rodiče se o záležitostech mateřské školy dozvídají prostřednictvím kontaktu s ředitelkou a také pomocí nástěnek. Mateřská škola je otevřená požadavkům rodičovské veřejnosti, organizuje proto různé školní slavnosti či vystoupení dětí. Tradiční jsou např. vánoční a mikulášské besídky, karneval, dětský den, nocování v mateřské škole, táborák, výlet, rozloučení se „školáky“ atd. Mimoškolní aktivity jsou v daných podmínkách předškolního zařízení bohaté.

Kontrolovaná povinná dokumentace je vedena v odpovídajícím rozsahu, v souladu s § 45b zákona č.76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Při vedení a motivování zaměstnanců se snaží ředitelka využívat především schopnosti jednat s lidmi a ochoty jim naslouchat. Vedení a motivování pracovníků proto spočívá z velké části v individuálním působení během denních vzájemných kontaktů. Ředitelka si je také vědoma nezbytnosti zvyšování odborného růstu. Z provozních a personálních důvodů se však do systému dalšího vzdělávání dosud nezapojila. Ani poznatky ze samostudia dostupné odborné literatury nebyly ve sledované výchovně-vzdělávací práci využívány. Pedagogický proces citelně postrádá progresivní prvky, metody a formy práce vycházející ze současných trendů předškolní výchovy.

Struktura vnitřní kontroly vůči nevelkému organizačnímu uspořádání školy je jednoduchá. Kontrolní činnost ředitelky v oblasti provozní a organizační je přiměřená, vychází převážně z konkrétních situací při plnění úkolů na pracovišti. Respektuje místní podmínky a personální složení. Hospitační činnost není možné v současné době z uvedených důvodů (pouze jedna odborně a pedagogicky způsobilá pracovníce, tj. učitelka i ředitelka v jedné osobě) realizovat. Pololetně jsou zpracovávána hodnocení vzdělávací činnosti. Vztahují se ještě na nedávnou dobu stabilizovaného personálního obsazení školy kvalifikovanými pedagogickými pracovníci. Předložená analýza vzdělávací činnosti je celkově málo obsažná, s minimální výpovědní hodnotou. Převažuje v ní zcela formální hodnocení výsledků dětí, chybí hodnocení kvality pedagogického procesu, konkrétní klady, nedostatky či rezervy.

Hodnocení kvality řízení

Jednotlivé sledované jevy v oblasti řízení mateřské školy byly hodnoceny takto:

V plánování a v kontrolních mechanismech (zejména v hodnotící složce) převažovala nízká úroveň zpracování materiálů, jejich minimální výpovědní hodnota a formálnost. Tato citelně slabá místa v systému řízení je nutné zkvalitnit.

Další oblasti, tj. organizování, vedení a motivování byly na průměrné úrovni, s nutností výrazně posílit kvalitu sebezvzdělávání ředitelky v současných směrech předškolní výchovy.

Řízení mateřské školy bylo celkově hodnoceno jako průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, školních a předškolních zařízení čj. 23 MS/95-02 ze dne 27. března 1996, s účinností od 27. března 1996,
- Dokumentace vztahující se ke školnímu roku 2000/2001: koncepce a roční plán,
- pracovní doba zaměstnanců, zápisy z pedagogických rad a provozních porad,
- přehled o dalším vzdělávání, analýza výchovně-vzdělávací práce za školní rok 1999/2000,
- evidenční listy dětí, přehled docházky, plány a přehled výchovně-vzdělávací práce.

ZÁVĚR

Mateřská škola ve svém systematickém výchovně-vzdělávacím působení plní základní didaktické cíle včetně přípravy dětí na školní docházku. Kvalita realizace sledovaných vzdělávacích činností byla průměrná.

Při řízení školy ředitelka vychází především z místních podmínek a také snahy o zachování plynulého provozu předškolního zařízení. Oblast řízení mateřské školy byla na průměrné úrovni.

Na základě souhrnného posouzení vzdělávací činnosti a řízení byla činnost mateřské školy hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNIHO ROZPOČTU

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány ve prospěch dětí a realizace vzdělávacího programu školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Ratzová	Hana Ratzová v. r.
Členové týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.

V Domažlicích dne 4. května 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. května 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Alena Hájková	Hájková v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OkÚ DO, referát školství	25. května 2001	041 91/01-1204
Zřizovatel: Obec Úsilov	25. května 2001	041 92/01-1204

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.